

[Alfred Bøgh.]

fundet en ulykke. Men lad os ikke i glæden over den høje beskæftigelse glemme, at øget beskæftigelse ikke er den eneste vej til større produktion. Initiativ og arbejdslyst tæller også med. De 300 mill. kr., som finansministeren opererer med, svarer til mindre end én procent af den samlede produktion. Ser vi på stigningstakten i andre landes produktion og produktivitet, skulle det ikke have været et uopnåeligt mål at øge væksten i vor produktion, og dermed i den del af indkomststigningerne, som har dækning i reelle goder, hvis man i tide havde givet større plads for privat initiativ og arbejdslyst.

Det forekommer i hvert fald ikke mig helt rimeligt, at man i en periode, hvor jern- og metalindustriens udvikling hæmmes af mangel på arbejdskraft — jeg ser, at arbejdsministeriet har opgjort mangelen til 10 000 arbejdere og heraf 3 000 ufaglærte — at man i samme periode fastholder arbejdskraft på områder, som kun igennem offentlige reguleringer og beskyttelsesforanstaltninger er i stand til at byde en rimelig aflønning.

Regeringen har med de fremsatte forslag peget på den vej at øge skatternes andel af indkomststigningen med yderligere 300 mill. kr. for derigennem at gøre befolkningens forbrug mindre. Jeg skal gerne vedgå, at min tillid til skatteskruen som universalmiddel over for samfundets økonomiske svagheder er stærkt begrænset, men jeg skal ikke afvise, at en uheldig udvikling kan have fået lov at løbe så langt, at en inddragelse af købekraft, hvortil der ikke svarer reelle værdier, i visse situationer kan være nødvendig.

Skal en afgiftsforhøjelse som af regeringen foreslået overhovedet have mening, må den imidlertid være et led i en samlet økonomisk politik. Hvor ofte har vi ikke hørt, at den valutabeholdning, som de senere års gunstige bytteforhold har bragt os, netop skulle sikre os mod de hastige og kortsigtede indgreb, som tidligere perioders valutaknaphed undertiden nødvendiggjorde? Den skulle være stødpuden, som gav plads for den vel tilrettelagte og langsigtede økonomiske politik — ja, jeg havde nær brugt ordet en samordningspolitik. Venstre går gerne ind i en drøftelse af ret-

ningslinjerne for en sådan samlet økonomisk politik, men er talen blot om blankofuldmagter til nye afgiftsforhøjelser, må jeg bedrøve med, at så skal regeringen ikke vente vor tilslutning.

Derfor savnede jeg i den højtærede finansministers fremsættelsestale ikke blot en samlet vurdering af den statsfinansielle udvikling, men også en vurdering af den almindelige samfundsøkonomiske udvikling, som alene kan danne grundlag for konstruktive drøftelser af den kommende tids økonomiske politik. Hvordan vurderer regeringen den økonomiske udvikling, som vort samfund er inde i? Det har vi hørt meget lidt om hidtil.

Om en måneds tid kan vi vel vente regeringens finanslovsforslag med dets opgøring af statens indtægter og udgifter i det kommende finansår. Lad mig sige i denne forbindelse, at der alt for ofte er en tilbøjelighed til at glemme, at det forbrug, som indgår i vort samfunds økonomiske balance, består både af det private og af det offentlige. Det er så sandelig ikke alene borgerne, der har sat forbruget op; det er i endnu højere grad staten. Derfor kan jeg ikke dele den højtærede finansministers efter min mening lidt flotte afvisning i fremsættelsestalen af besparelser på det offentlige udgifter.

At den højtærede finansminister ved omtalen af besparelser på statsbudgettet føjer til: „altså i praksis ved en nedskæring af investeringsprogrammet“, er der vel næppe grund til at gøre meget ud af; det ville jo nærme sig det respektløse, om jeg skulle gøre den højtærede finansminister opmærksom på, at der også er driftsudgifter på statsbudgettet, og at de dog tæller en del tungere end investeringsudgifterne. Nej, det, der er det bemærkelsesværdige, er, at den højtærede finansminister i en periode, hvor man fra alle sider påkalder borgernes sparsommelighed, ja, hvor man igennem afgiftsforhøjelser tilsigter direkte at tvinge borgerne til en nedsættelse af forbruget — og det er jo meningen med regeringens forslag — at den højtærede finansminister da står op og giver udtryk for, at staten skam ikke har én eneste post, hvor der kan spares, at hver eneste post på statens adskillige milliarder kroner store budget er vigtigere end de ønsker og behov, man